

KONZULTANTSKÝ POSUDEK

Jméno autora:	Martin Steininger
Téma práce:	Aktuální problémy hospodaření státních rozpočtů vybraných členských států Evropské unie
Rozsah práce:	108 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	1. února 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor si jako téma své rigorózní práce zvolil problematiku z oblasti rozpočtového práva, a to téma vztahující se k hospodaření státních rozpočtů některých členských států Evropské unie. Rozpočtové hospodaření států je významným tématem, přičemž toto téma má teoretické a praktické aspekty a rovněž aspekty právní i ekonomické. Kladem tématu je jeho mezinárodní rozměr. Téma je aktuální, a to zejména s ohledem na aktuální finanční a ekonomickou krizi. Rigorózní práce na téma „Aktuální problémy hospodaření státních rozpočtů vybraných členských států Evropské unie“ může být přínosná a podnětná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Autorem zvolené téma je tématem, které není v právnické odborné finančněprávní literatuře příliš často zpracováváno a zkoumáno, více se mu věnují odborníci z oblasti ekonomie. Proto je potřebné toto téma zkoumat i z hlediska finančního a rozpočtového práva, aby byl pohled na dané téma úplný a kompletní. Téma vyžaduje hlubší teoretické znalosti v oblasti finančního a rozpočtového práva, ale i práva evropského a mezinárodního práva veřejného a dále základů ekonomie. Vstupními údaji pro zpracování rigorózní práce by měly být nejenom odborné monografie, časopisecké články, relevantní právní předpisy, ale také především internetové zdroje. Téma vyžaduje zvláště popisnou, analytickou, deduktivní a komparativní metodu přístupu.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z prohlášení, obsahu, úvodu, pěti částí, závěru, seznamu použité literatury, příloh, resumé v českém a anglickém jazyce a klíčových slov v českém a anglickém jazyce.

Po stručném úvodu, ve kterém autor uvádí hlavní úkol své rigorózní práce (*postihnutí aktuálních problémů hospodaření státních rozpočtů členských států Evropské unie a jejich případných možných následků*) a popisuje její obsah, následují části věnované obecně institutu státního rozpočtu a problematice hospodaření státního rozpočtu v České republice. V další části rigorózní práce se autor zaměřuje na zhodnocení navrhovaných reformních kroků v jednotlivých oblastech a návrhy de lege ferenda. Poslední dvě části rigorózní práce pojednávají o hospodaření státních rozpočtů Řecka, Irska a Portugalska a Evropské měnové unii. Určité shrnutí poznatků o tématu a názorů autora je uvedeno v závěru rigorózní práce.

4. Vyjádření k práci

V první části rigorózní práce se autor zabývá z obecného hlediska institutem státního rozpočtu. Po stručném historickém úvodu autor poměrně dobře skloubil právní a ekonomickou literaturu k problematice rozpočtu a popsal tento institut. Určité výhrady mám ke kapitole o zásadách rozpočtového práva, kde autor víceméně vychází z publikace *Rozpočtové právo* (Marková,

Boháč, 2007), kterou sice na několika místech cituje, ale i přesto text působí velmi podobně. Naopak oceňuji, že se v rámci této pasáže autor zaměřil na zásadu dlouhodobé vyrovnanosti veřejných rozpočtů.

Druhá část rigorózní práce je zaměřena na problematiku hospodaření státního rozpočtu v České republice, přičemž je rozdělena na sedm kapitol. Po stručném nástinu vývoje hospodaření státního rozpočtu autor popisuje ústavní základy státního rozpočtu. Dále se zabývá vývojem hospodaření státních rozpočtů od roku 1993 po současnost. Zde považuji za velmi zajímavý bod 2.3.1., kde autor velmi dobře shrnuje ekonomické důvody vzniku finanční krize.

V kapitole pojednávající o reformách veřejných financí v roce 2007 autor nejenom, že stručně popisuje tyto reformy, ale rovněž uvádí relevantní judikaturu Ústavního soudu a tyto reformy hodnotí a uvádí své vlastní názory. Tuto kapitolu hodnotím pozitivně. Vhodné je, že se autor nezaměřil pouze na „reformy“ uskutečněné, ale že se zabýval i otázkou reform navrhovaných odbornou veřejností (viz kapitola 2.6), i když zde převažuje spíše popis než vlastní hodnocení těchto návrhů.

Určitou výtku musím směřovat ke kapitole 2.7, neboť tato kapitola není plně aktualizovaná ke konci roku 2011. Na jednu stranu totiž autor uvádí čísla zákonů, které vyšly ve Sbírce zákonů ke konci roku 2011 (např. zákon č. 456/2011 Sb. Či zákon č. 458/2011 Sb. apod.), na stranu druhou uvádí, že soustava orgánů Finanční správy České republiky bude dvoustupňová či že bude zavedena daň z úhrnu mezd.

Ve třetí části rigorózní práce se autor zaměřuje na zhodnocení navrhovaných reformních kroků v jednotlivých oblastech a návrhy de lege ferenda. Jak již název části napovídá, autor v této části hodnotí jednotlivé změny a navrhuje návrhy de lege ferenda, což je pozitivní. Ne vždy však s autorem souhlasím (např. na str. 58 ohledně novely trestního zákona či na str. 59 ohledně zákona o Finanční ústavě). Zcela odlišný názor mám pak na nový daňový řád (str. 61). Předně se text této právní normy nezdvójnasobil a dále se domnívám, že daňový řád není kasuistický. Naopak musím vyzdvihnout vlastní názory autora na důchodovou reformu (str. 65).

Čtvrtá část pojednává o problematice hospodaření státních rozpočtů Řecka, Irsko a Portugalska. Je vhodné, že autor na úvod zdůvodnil, proč si vybral právě tři výše uvedené státy. Pozitivní je rovněž uvedení shrnutí a zhodnocení vývoje v každém z uvedených států. V páté části se autor zaměřuje na Evropskou měnovou unii. Kladem je, že autor nejenom skutečnosti popisuje, ale rovněž hodnotí a nastiňuje vývoj do budoucna.

Celkově k rigorózní práci je možné uvést, že z rigorózní práce je zřejmé, že se autor daným tématem velmi podrobně zabýval a orientuje se v dané problematice. Za pozitiva považuji uvádění vlastních názorů a návrhů de lege ferenda.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska hlavního úkolu vytyčeného autorem se domnívám, že práce tento úkol naplnila, neboť autor popsal a zhodnotil aktuální problémy hospodaření státních rozpočtů Řecka, Irsko a Portugalska a samozřejmě i České republiky.
Samostatnost při zpracování tématu	Je patrné, že autor přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že práce je původním tvůrčím dílem

	autora, což ostatně vyplývá z autorova prohlášení. ¹
Logická stavba práce	Rigorózní práce je z hlediska systematického vhodně členěna. Struktura osnovy je logická a přehledná.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Podle seznamu literatury autor pracoval s českou i zahraniční odbornou literaturou, a to nejenom knižní a časopiseckou, ale i internetovou. Používání citací odpovídá normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	S ohledem na skutečnost, že autor se omezil pouze na některé státy Evropské unie, shledávám hloubku provedené analýzy jako dostatečnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako výbornou. Práce je vhodně doplněna přílohami.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je rigorózní práce na vynikající úrovni. Stylistická úroveň je odpovídající.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by autor měl zodpovědět tyto otázky:

- Je rozpočtové právo právním odvětvím, jak autor tvrdí na str. 9 a 17 rigorózní práce?
- Jsou regulační poplatky ve zdravotnictví plněním soukromoprávním nebo veřejnoprávním?
- Jak se změnila situace ve sledovaných zemích od odevzdání rigorózní práce?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji rigorózní práci k obhajobě.
---	--

V Praze dne 10. února 2012

JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
konzultant rigorózní práce

¹ Práce nebyla zhodnocena podle ustanovení čl. 7 odst. 7 Opatření děkana č. 7/2010, neboť studijní informační systém to v době zpracování posudku neumožňoval.